

Protokoll 6/2024

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 23 september 2024 kl. 13:30-16:30, Kansli lokalerna, Hantverkargatan 3H

Övriga närvarande

Inga Varg Ordförande
Leif Bolter
Elisabet Jermsten
Desirée Johansson
Anders Johnson
Catharina Nolin
John Stenborg
Viktor Hemling Föredragande §1
Kim Örtenblad Föredragande §2
Melanie Hierl Föredragande §2
Martin Fierro Ramsjö Föredragande §3
Louise Forsvik Föredragande §4

Paragraf

§§1-4

Sekreterare

Monica Hector

§ 1**Fröjel 12, förslag till detaljplan, 2022-14964**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Fröjel 12, förslag till detaljplan, 2022-14964. Viktor Hemling, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2024/182

Beslut

Beslöt delegerade tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om att ett bostadshus med intilliggande garage bör utgå ur planförslaget samt att gestaltningen av mobilitetshuset bör omarbetas.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Planförslaget, som avser fastigheten Fröjel 12 i Beckomberga, syftar till att pröva möjligheten att bygga nya bostäder i form av flerbostadshus. Förslaget omfattar cirka 180 lägenheter fördelade på nio punkthus i fem våningar. Den nya bebyggelsen, som i volym och gestaltning ska ansluta till den befintliga i planområdets närhet, placeras främst på befintliga ytor för markparkering. Mellan husen planeras gröna gårdar som knyter an till den omkringliggande grönskan i området. Samtliga parkeringar som bebyggs kommer att ersättas enligt gällande avtal, främst i det mobilitetshus som ingår i planförslaget, men även i garagelösningar samt kantparkering. Planområdet ligger inom en spridningszon mellan viktiga livsmiljöer för skyddade arter. Såväl skyddade fåglar som fladdermöss har påträffats inom planområdet och för att behålla spridningszonens funktion framgent krävs vissa förstärkningsåtgärder så att arternas levnadsmiljöer ska kunna bevaras.

Delegerade ställde sig positivt till anslaget i planförslaget: ny bostadsbebyggelse som kompletterar områdets redan befintliga och där skala och gestaltning i stället för att forma en ny årsring utformas med utgångspunkt från intilliggande bostadshus. De gestaltungsprinciper som presenteras och de byggnadshöjder som föreslås hade delegerade således ingen erinran emot. Delegerade såg det också som mycket positivt att planförslaget innehåller ett mobilitetshus, en funktion som rådet ofta efterlyser i sina remissyttranden över planärenden. En gemensam anläggning för

bostadsområdet innebär möjlighet att minska, och i bästa fall helt undvika, garagelösningar under enskilda kvarter eller byggnader.

Med tanke på att planområdet ligger inom en viktig spridningszon bedömde delegerade att mer naturmark bör sparas. Enligt delegerade bör därför den mittersta byggnaden, norr om Beckomberga Ängsväg, liksom det underbyggda garaget, utgå ur planförslaget. Enligt uppgift rymmer förslaget troligtvis betydligt fler parkeringsplatser än vad som är nödvändigt och att antalet parkeringsplatser sannolikt kan minskas under det fortsatta planarbetet. Detta stärkte delegerades uppfattning att ett av de två planerade garagen skulle kunna utgå ur projektet.

Delegerade var positivt till mobilitetshuset och de funktioner ett sådant kan tillföra området. Delegerade ville dock se en bearbetning av byggnadens gestaltning. Den i underlaget redovisade gestaltningen uppfattade delegerade som ett försök till småskalighet, bl. a. genom takformen. Enligt delegerade bör byggnaden snarare få en horisontell verkan där en bearbetad gestaltning också redovisar byggnadens funktion snarare än att försöka dölja den.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/182-2 Samrådsbrev
- SR 2024/182-3 Planbeskrivning, samråd
- SR 2024/182-4 Plankarta, samråd
- SR 2024/182-5 Parkeringsutredning
- SR 2024/182-6 Artskyddsutredning för fladdermöss
- SR 2024/182-7 Artskyddsutredning för fåglar
- SR 2024/182-8 Naturvärdesinventering

§ 2**RUFS 2060, regional utvecklingsplan för
Stockholmsregionen, RS 2024-0344. Information**

Med anledning av Skönhetsrådets önskan om en föredragning av RUFS 2060, regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RS 2024-0344 redogjorde Kim Örtenblad, bitr. projektledare ny regional utvecklingsplan, Region Stockholm. Melanie Hierl, strateg, avdelningen ledningsstöd och utveckling, Region Stockholm deltog under föredragningen.

SR 2024/185

Beslut

Beslöt delegerade ställa sig positivt till RUFS 2060 med erinran avseende vissa delar.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Region Stockholm har remitterat ett förslag till ny regional utvecklingsplan som sammanför mellankommunala frågor med ett regionalt och statligt perspektiv. Utvecklingsplanen presenterar en framtidsbild, inte minst i rumsligt hänseende för Stockholms län.

Delegerade ställde sig i grunden positivt till planens intentioner men ville särskilt kommentera tre övergripande frågor:

Hur RUFS:en som verktyg kan påverka regionens utveckling utifrån dess roll i planeringsväsendet, hur RUFS:en tydligare bör utgöra ett visionsdokument för kollektivtrafiken i regionen och hur RUFS:en tydligare bör peka ut och analysera centrala målkonflikter.

Det svenska planeringsväsendet är uppdelat i flera nivåer där den kommunala har störst direkt inflytande i detaljplaneringen utifrån det kommunala planmonopolet. Den statliga nivån sköter framförallt lagstiftning, överprövning av planering och finansiering av större infrastrukturprojekt. På regional nivå finns övergripande och samordnande planeringsfunktioner och, särskilt i Stockholms län, huvudmannaskapet för kollektivtrafiken. Denna tredelning och dess avgränsningar sinsemellan ger RUFS:en sin speciella plats som

ett sammanhållande visionsdokument snarare än en juridiskt bindande plan.

Delegerade ville utifrån detta faktum understryka att det framförallt är gällande framtidens kollektivtrafik som planen kan ha stark inverkan om den kan kopplas till en finansieringsmodell där de tre nivåerna samverkar. Delegerade ansåg att träningskattens intäkter i en framtid bör fördelas lokalt/regionalt och ses som en del av Stockholmsregionens bidrag till kollektivtrafikens utveckling. RUF:s:en bör i ett sådant perspektiv, ytterligare än vad den nu gör, kunna utgöra ett visionsdokument för framtidens kollektiva transporter. De utpekade s.k. regionala stadskärnorna bör där få kvaliteter som idag endast är förbehållen den centrala regionkärnan, d.v.s. den centralitet, befolkningstäthet och närhet som korsningspunkter mellan spårburen kollektivtrafik ger. Detta är en förutsättning för att de utpekade stadskärnorna ska kunna fungera som 15-minutersstadsdelar där gång, cykel och kollektivtrafik utgör de centrala sätten att färdas i vardagslivet.

Delegerade ansåg vidare att RUF:s:en tydligare behöver belysa och analysera de målkonflikter som en tätare stad kommer att innebära. Den mest uppenbara är hur en tätare stad med kortare avstånd ska kunna uppnås utan att allt för stora ingrepp görs i den regionala grönstrukturen. Planen bör tydligare motivera hur sådana avvägningar kan och bör göras ur det regionala perspektivet och hur redan ianspråktagen mark kan användas klokare. Dessutom bör planen tydligare analysera hur det som redan är byggt kan användas bättre så att det befintliga bostadsbeståndet nyttjas mer effektivt samtidigt som t.ex. kontorsbebyggelse eller liknande kan konverteras till nya bostäder istället för att rivas.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/185-5 Ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen
- SR 2024/185-3 Bilaga beräkning av demografiskt bostadsbehov i Stockholmsregionen 2022-2060
- SR 2024/185-8 Bilaga samlad konsekvensbedömning
- SR 2024/185-1 Karta grönstruktur Stockholms län 2060
- SR 2024/185-2 Karta gods och logistikinfrastruktur Stockholms län 2060
- SR 2024/185-4 Karta regionala cykelstråk Stockholms län 2060
- SR 2024/185-6 Karta strukturkarta Stockholms län 2060
- SR 2024/185-9 Karta plankarta Stockholms län 2060

§ 3**Vasastaden 1:42 m.fl. (Västra Hagastaden), förslag till
detaljplan, 2016-06398**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Vasastaden 1:42 m.fl. (Västra Hagastaden), förslag till detaljplan, 2016-06398. Martin Fierro Ramsjö, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.
SR 2024/197

Beslut

Beslöt delegerade tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om gatumiljön mot Norra Stationsgatan, fasadens gestaltning mot motorvägen samt innergårdens attraktivitet och tillgänglighet.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Detaljplaneförslaget för Vasastaden 1:42 syftar till att avsluta planeringen av stadsutvecklingsområdet Hagastaden genom att i det västra planområdet möjliggöra för ca 185 lägenheter, kontorsverksamheter, verksamheter kopplade till life science, idrotts- och kulturlokaler samt nya offentliga platser i en sammanhållen bebyggelse längs med Norra Stationsgatan, som därmed ska utvecklas till stadsgata. Hela Hagastaden bildar en ny årsring till Stockholms innerstad och detaljplanens område ska integreras med Vasastadens befintliga stadsmiljö och med vad som sker i övriga Hagastaden.

Delegerade ansåg att detaljplanen har ett ambitiöst anslag. Skalan fungerar och kan bli ett bra tillägg samtidigt som Norra Stationsgatan får en trevligare stadsmiljö. En lösning med bostäder mot gatan och kontorsfastigheter som ett bullerskydd mot trafikleden är i grunden positiv. Delegerade ansåg dock att det i denna del finns viss förbättringspotential. Den västra delen av Hagastaden har andra förutsättningar än vad den östra delen, bortom Solnavägen har. Här är det ett enda långt kvarter till skillnad mot den östra delen där det är mer tätt mellan korsningarna. Det är därför inte nödvändigt att man i den västra delen tar för stort intryck av hur den östra delen är uppbyggd, utan man kan tillåta sig ha en stramare och mer ordnad struktur.

Den föreslagna bebyggelsen som vetter mot Norra Stationsgatan ger enligt delegerade ett oroligt intryck och skulle vinna på ett mer samordnat utförande med tre likartade husgrupper och där

torgen/innergårdarna blir mer tydligt markerade som offentliga platser än som de undflyende rum som presenteras i det föreliggande förslaget. Gatumiljön skulle vidare vinna på att byggnaderna när gatulinjen istället för den föreslagna rumsliga flikighet som undflyende fasader ger. Torgen bör vidare vara allmän platsmark. Bristen på grönska längs med gatan har förvisso sin praktiska förklaring, men delegerade ville ändå uppmana till att man i den fortsatta planeringen verkar för möjlighet till fler träd. Torgen blir i föreliggande förslag stenträdgårdar som får ersätta det gröna som inte kan vara där. Resultatet kan bli en stadsmiljö där få kommer finna det naturligt att vilja vistas i. Det går också att ifrågasätta om den utemiljön i området som föreslås är lämplig att erbjuda de boende i de föreslagna seniorboendena.

Delegerade såg stora risker med den stora, upphöjda innergården som föreslås ovanpå idrottshallen. För att platsen ska fungera och bli ett naturligt rum att vistas i eller passera genom krävs att någon form av attraktion finns där som drar. Annars riskerar detta bli en död miljö. Då det i förslaget är klassat som kvartersmark är det också osäkert om platsen i förlängningen kommer hållas tillgänglig så att gemene man uppfattar det som en offentlig plats.

Kvarterets avslutning i korsningen Norra Stationsgatan och Karlbergsvägen har en otydlig avslutning med ett undflyende hörn. Delegerade ansåg att förslaget skulle vinna på om hörnet markerades tydligare byggnadsmässigt.

Delegerade ansåg slutligen att fasaden mot motorvägen behöver vidare bearbetning. Fasaden har ett exponerat läge och är en ny stadsfront. Gestaltningen behöver därför ha en karaktärsfull och tydlig rytm som också anpassas efter hastigheten på motorvägen, gärna med en repetitiv variation.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/197-2 Samrådsbrev
- SR 2024/197-6 Planbeskrivning - Samrådshandling
- SR 2024/197-5 Plankarta sdp del 1
- SR 2024/197-4 Plankarta sdp del 2
- SR 2024/197-7 Solstudier
- SR 2024/197-13 Konsekvensbeskrivning kulturmiljö
- SR 2024/197-14 Kulturmiljöutredning
- SR 2024/197-15 Miljökonsekvensbeskrivning
- SR 2024/197-18 Arkitekturprogram
- SR 2024/197-17 Inventering av växtlighet

§ 4**Grimsta 1:2, invid Friherregatan, förslag till detaljplan,
2017-06933**

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss begärt Skönhetsrådets yttrande över Grimsta 1:2, invid Friherregatan, förslag till detaljplan, 2017-06933. Louise Forsvik, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet. SR 2024/201

Beslut

Beslöt delegerade tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om byggnadernas fotavtryck och gestaltning.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Bordlades ärendet för formellt beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för Grimsta 1:2, invid Friherregatan, 2017-06933, i syfte att möjliggöra två flerbostadshus med 76 hyreslägenheter. Bostäderna är avsedda för seniorer där gemensamma utrymmen och trygghetsaspekten i boendet bedöms särskilt viktig. Planområdet utgörs av parkmark i form av en slänt och en öppen gräsyta. Väster om planområdet finns ett område med träd som i så stor utsträckning som möjlig ska bevaras. De två nya byggnaderna utformas som punkthus i 5 till 8 våningar där den lägre byggnadshöjden möter Friherregatan och den högre, vilken inkluderar en souterrängvåning, möter Melonparken. Parkering löses genom AB Svenska Bostäders befintliga bestånd i närheten av planområdet.

Delegerade ställde sig positivt till att komplettera bebyggelsen vid Friherregatan med två punkthus men de föreslagna volymerna bör bearbetas. I sin nuvarande form ansåg delegerade att proportionerna mellan höjd och bredd gör att byggnaderna upplevs som klossiga. Det kan till viss del lösas genom gestaltning, men de från hörnen indragna balkongerna, som delegerade uppskattade, räcker inte för att minska upplevelsen av att husen saknar arkitektonisk spänst trots att de är högre än omkringliggande byggnader. Denna klossighet blir också särskilt tydlig i jämförelse med de intilliggande punkthusen som utformats så att de fått en slankare form mot parken. Enligt delegerades bedömning bör således de föreslagna bostadshusen få mindre fotavtryck och gestaltas så att de får mer vertikalitet och spänst. Vidare ansåg delegerade att gården som vetter mot Melonparken bör få en grönare karaktär med tanke på att den huvudsakligen inte är underbyggd samt att detta även skulle

stärka det grönstråk som genom föreliggande planförslag ytterligare minskas. Slutligen ville delegerade kommentera det positiva i att parkeringsbehovet i föreliggande projekt, förutom två parkeringsplatser för rörelsehindrade, tillgodoses genom utnyttjande av befintligt överskott i omkringliggande fastigheter.

Handlingar i ärendet

- SR 2024/201-9 Samrådsbrev
- SR 2024/201-10 Planbeskrivning, samråd
- SR 2024/201-8 Plankarta, samråd
- SR 2024/201-2 Artskyddsutredning
- SR 2024/201-3 Ekologiutredning
- SR 2024/201-4 Parkering och mobilitet
- SR 2024/201-5 Parkeringsbeläggningsstudie
- SR 2024/201-6 Solstudier
- SR 2024/201-7 Trädinventering

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2024-09-26
Monica Christina,Hector	2024-09-26
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2024-09-26